

27 Αυγούστου 1922

Η μικρασιατική καταστροφή

Η μικρασιατική εκστρατεία ξεκίνησε στις 2 Μαΐου 1919. Όμως, στις 12 Οκτωβρίου 1920, ο βασιλιάς Αλέξανδρος πέθανε από δάγκωμα πιθήκου. Οι εκλογές που ακολούθησαν, πήραν πολιτειακό χαρακτήρα. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και οι φιλελεύθεροι έπαθαν πανωλεθρία. Ο Βενιζέλος έφυγε στο εξωτερικό και ένα δημοψήφισμα (6 Δεκεμβρίου) έφερε πάλι στον θρόνο τον εξόριστο Κωνσταντίνο που συνέχισε τη μικρασιατική εκστρατεία, αντικαθιστώντας τους αρχηγούς της.

Η Γαλλία, η Ιταλία και η Αγγλία δεν αναγνώρισαν το νέο καθεστώς κι άρχισαν να ενισχύουν την Τουρκία όπου ανέτειλε το άστρο του Κεμάλ. Ο ελληνικός στρατός πέρασε τον ποταμό Σαγγάριο, φτάνοντας, τον Αύγουστο του 1921, στο απώτατο σημείο. Τον ίδιο μήνα, ξαναπέρασε τον ποταμό με τακτική υποχώρηση και οχυρώθηκε στο Εσκή Σεχίρ. Από τον Οκτώβριο του 1921, ο Κεμάλ ενισχυόταν όλο και πιο πολύ από τους πρώην συμμάχους της Ελλάδας, ενώ ο ελληνικός στρατός βρισκόταν σε κακή κατάσταση εξαιτίας της έλλειψης εφοδίων.

Στις 8 Μαρτίου 1922, άρχισε στο Παρίσι διάσκεψη των υπουργών Εξωτερικών Αγγλίας, Γαλλίας και Ιταλίας. Στις 19, παρουσίασαν στους εμπολέμους ένα σχέδιο ειρήνης. Προέβλεπε ειρηνική εκκένωση της Μ. Ασίας από τους Έλληνες, ενώ η Ελλάδα θα έπαιρνε το μεγαλύτερο μέρος της Ανατολικής Θράκης με τη χερσόνησο της Καλλιπόλης και τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο. Σουλτανικοί και κεμαλικόι Τούρκοι το δέχτηκαν. Ο Κωνσταντίνος και η κυβέρνηση Γούναρη το απέρριψαν.

Η τουρκική αντεπίθεση εκδηλώθηκε τον Αύγουστο κι έφερε την καταστροφή του ελληνικού στρατού. Στις 27 Αυγούστου 1922, άτακτοι Τούρκοι μπήκαν στη Σμύρνη κι άρχισαν να σφάζουν τους Έλληνες κατοίκους της, ανάμεσα στους οποίους και το μητροπολίτη Χρυσόστομο. Στις 31, έβαλαν φωτιά κι έκαψαν την αρμενική και τις περισσότερες

ελληνικές συνοικίες: 300.000 οι νεκροί. Ακόμα ένα εκατομμύριο νεκροί μετρήθηκαν στις σφαγές των Ελλήνων του Πόντου. Η μικρασιατική καταστροφή έφερε και την εκκένωση της Ανατολικής Θράκης.

Στις 12 Σεπτεμβρίου του 1922, ξέσπασε στα νησιά η επανάσταση των Πλαστήρα - Γονατά.

479 π.Χ.: Με αρχηγό τον Σπαρτιάτη στρατηγό Πausανία, οι Έλληνες νικούν στις Πλαταιές, σε αποφασιστική μάχη, τον πολυάριθμο περσικό στρατό του Μαρδόνιου κι απομακρύνουν οριστικά τον κίνδυνο να κατακτηθεί η Ελλάδα από τους Πέρσες.

55 π.Χ.: Στρατός 10.000 Ρωμαίων υπό τον Ιούλιο Καίσαρα εισβάλλει στην Αγγλία και αρχίζει την κατάκτησή της.

1813: Στη μάχη της Δρέσδης, ο Ναπολέων με στρατό 130.000 ανδρών νικά 200.000 Αυστριακούς, Ρώσους και Πρώσους.

1823: Η ελληνική φρουρά, στην Κάντζα της Αττικής, νικά το τουρκικό ιππικό του Σαλιχ πασά και τον εμποδίζει να πάρει την Αθήνα και να κατέβει στον Μοριά.

1908: Γεννιέται ο Λίντον Μπέινς Τζόνσον, πρόεδρος των ΗΠΑ. Έγινε ο 36ος πρόεδρος της χώρας όταν τον Νοέμβριο του 1963 δολοφονήθηκε ο Τζον Φ. Κένεντι. Είναι ο πρώτος αρχηγός κράτους που ορκίστηκε ενώ επέβαινε σε αεροπλάνο και ο τέταρτος κατά σειρά που ήρθε στην εξουσία μετά από δολοφονία προκατόχου.

1975: Πεθαίνει στην εξορία σε ηλικία 83 ετών ο Χαϊλέ Σελασιέ, εκθρονισμένος αυτοκράτορας της Αιθιοπίας.

1991: Η Μολδαβία κηρύσσει την ανεξαρτησία της από τη Σοβιετική Ένωση.

1992: Οι εμπόλεμοι της πρώην Γιουγκοσλαβίας συμφωνούν, στη διάσκεψη του Λονδίνου, να δεχτούν πιο ενεργό έλεγχο από τον ΟΗΕ και να αρχίσουν στη Γενεύη, από τις 3 Σεπτεμβρίου, διάλογο για πολιτική επίλυση της κρίσης.

1995: Το Ισραήλ και η PLO υπογράφουν στο Κάιρο συμφωνία για εξάπλωση της Παλαιστινιακής αυτονομίας από την Γάζα στη Δυτική Όχθη.

1998: «Αποφράδα Πέμπτη» στο ελληνικό χρηματιστήριο: Η κατάρρευση της ρωσικής οικονομίας και η αδυναμία ανόρθωσης της ιαπωνικής οδήγησαν σε ρευστοποιήσεις των ξένων επενδυτών, με αποτέλεσμα ο δείκτης να πέσει κατά 7,7% (αρνητικό ρεκόρ όλων των εποχών με 166 μετοχές στο limit down) ακολουθώντας την τύχη των χρηματιστηρίων Μόσχας, Τόκιο, Φραγκφούρτης, Λονδίνου και Παρισίων.

2015: Εν όψει εκλογών (στις 20 Σεπτεμβρίου), υπηρεσιακή πρωθυπουργός αναλαμβάνει η πρόεδρος του Αρείου Πάγου Βασιλική Θάνου. Είναι η πρώτη γυναίκα στη θέση αυτή.

Η 27^η Αυγούστου στον πολιτισμό

27 Αυγούστου 1576

Ο Τισιανός

Η ικανότητά του να μεταχειρίζεται άψογα τα χρώματα και τις νέες τεχνικές λαδιού, τον έκανε έναν από τους μεγαλύτερους ζωγράφους της Αναγέννησης. Θεωρείται εισηγητής και εκφραστής της βενετικής σχολής. Ο Τισιάνο Βετσέλι (Τισιανός για τους Έλληνες), κατά

την παράδοση, γεννήθηκε το 1477, αλλά η επιστήμη πιστεύει ότι ο χρόνος της γέννησής του τοποθετείται ανάμεσα στα 1488 και 1490. Μόλις λίγα χρόνια μετά τον θάνατό του, στις 27 Αυγούστου 1576, ο θεωρητικός της Τέχνης, Τζιοβάνι Λομάτσο, στα 1590, είπε γι' αυτόν ότι είναι ο ήλιος της ζωγραφικής ανάμεσα στα λοιπά αστεράκια, τους ζωγράφους όλου του κόσμου.

Γεννήθηκε σε ένα χωριουδάκι των Άλπεων, βόρεια της Βενετίας, και στα 9 του βρέθηκε στην πόλη των δόγηδων, μαθητής του Σεμπαστιάνο Ζουκάτο που ειδικευόταν στα ψηφιδωτά. Γρήγορα, πέρασε στο εργαστήριο του Μπελίνι, του τότε μέγιστου των Βενετσιάνων καλλιτεχνών, κι έφτασε να γίνει ο κορυφαίος των μαθητών του. Στην αρχή, επηρεάστηκε από το ύφος του Τζιορτζόνε Καστελφράνκο με τον οποίο συνεργάστηκε στα 1508 σε βαθμό που οι πίνακές τους να συγχέονται. Παλλόμενα χρώματα και ξαφνικοί ζωηροί χρωματισμοί καλύπτουν τη δεύτερη καλλιτεχνική του περίοδο. Η τρίτη περίοδος του χαρακτηρίζεται από τα βυθισμένα στο φως εξαϋλωμένα πρόσωπα που επηρέασαν βαθιά την τέχνη του Γκρέκο, του Ρέμπραντ και του Τιντορέτο. Πέθανε σε βαθιά γεράματα. Ανάμεσα στους πίνακές του, ξεχωρίζουν «Τα θαύματα του Αγ. Αντωνίου» (1511), «Ο ιερός και ο βέβηλος έρωτας» (1516-1518), «Η γιορτή της Αφροδίτης», «Βάκχος και η Αριάδνη» (1525), «Η παρουσίαση της Μαρίας στον ναό» (1534-1538), «Αυτοπροσωπογραφία», «Το μαρτύριο του Αγίου Λαυρέντιου» (1557-1559) κ.ά.

1596: Ο γεννημένος το 1560 Ολλανδός εξερευνητής Γουλιέλμος Μπάρεντς και οι σύντροφοί του παγιδεύονται από τους πάγους στην προσπάθειά τους να εξερευνήσουν το νησί Νέα Ζέμπλα, κοντά στον Βόρειο Πόλο. Ξεχειμώνιασαν σε μια ξύλινη καλύβα, όπου ο Μπάρεντς πέθανε τον επόμενο χρόνο από τις κακουχίες. Η καλύβα βρέθηκε να διατηρείται σε καλή κατάσταση, 225 χρόνια αργότερα, στα 1821.

1770: Γεννιέται ο Γερμανός φιλόσοφος, Γεώργιος Γουλιέλμος Φρειδερίκος Χέγκελ (Έγκελς), ένας από τους γνωστότερους ιδεαλιστές φιλοσόφους με κύρος. Δημιούργησε την ιδεαλιστική διαλεκτική που αργότερα ο Μαρξ μετέτρεψε σε υλιστική και ίδρυσε τον επιστημονικό σοσιαλισμό. Ο Χέγκελ πέθανε το 1831.

1877: Γεννιέται ο Βρετανός αεροπόρος και κατασκευαστής αυτοκινήτων, Τσαρλς Στιούαρτ Ρολς. Συνεργάστηκε με τον Χένρι Ρόις και μαζί δημιούργησαν την αυτοκινητοβιομηχανία Ρολς Ρόις.

1910: Γεννιέται η Μητέρα Τερέζα της Καλκούτας, πασίγνωστη διεθνώς για την αφοσίωσή της στους φτωχούς. Το 1979 κέρδισε το Νόμπελ Ειρήνης για την προσφορά της στους φτωχούς της Ινδίας. Πέθανε στις 5 Σεπτεμβρίου 1997.

1962: Το διαστημόπλοιο των ΗΠΑ, «Μάρινερ 2», εκτοξεύεται στην Αφροδίτη.

1997: Πεθαίνει η ρεμπέτισσα και αγωνίστρια της εθνικής αντίστασης Σωτηρία Μπέλλου. Είχε γεννηθεί στις 29 Αυγούστου 1921, σε ένα χωριό έξω από τη Χαλκίδα.

2004: Με βολή 64.29 μ. η Μιρέλα Μανιάνι κερδίζει χάλκινο μετάλλιο στον ακοντισμό, στην Ολυμπιάδα της Αθήνας.

2005: Σε ηλικία 89 χρόνων, πεθαίνει ο συνθέτης Γιώργος Μουζάκης, «βασιλιάς της επιθεώρησης» στη δεκαετία του '50.

2006: Η Πάτμος ανακηρύσσεται από την UNESCO μνημείο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

2011: Πεθαίνει ο ηθοποιός και πρώην βουλευτής του ΚΚΕ, Λυκούργος Καλλέργης. Είχε γεννηθεί το 1914.